

రథ భయం

టి.వి. శంకరు

“అయిపోయింది, అయిపోయింది : అలా అయిపోయింది : ఈ డెబ్బకోటి అందరి కష్టాలు గట్టెక్కుతాయి,” అన్నాడు సీతప్ప వసారాలో చెప్పలు విడుస్తూనే.

రావమ్మగారు చాకలికి వేసేబట్టలు మూటగట్టబోతూ, ఒకటి రెండు బట్టలకు చినుగులుంటే కుట్టుతున్నది. సీతప్ప వచ్చినట్టూ, ఏదో అన్నట్టూ గ్రహించింది గాని ఏవన్నదీ వినలేదు. అదేదో తరువాత నింపాదిగా అడిగి తెలుసుకోవచ్చు—ముందు తా నాయనకి చెప్పాలిసిన కబురొహ టున్నది.

ఆ విడలేచి భర్తకి ఎదురొచ్చి, “విన్నారా?” అన్నది ఉపోద్ఘాతంగా. ఉపోద్ఘాతం మటుకే చదివి పుస్తకవంతా చదివాననుకుని రివ్యూ రాసేసే విమర్శకుడిలాగా సీతప్ప, “యెందుకు విననే పిచ్చిదానా? అంతా విన్నా!” అన్నాడు. కాని ఆయన మొహాన ఆనందరేఖలేవు.

“ఆఫీసుక్కూడా ఉత్తరముక్కొచ్చిందా యేమిటి?” అన్నది రావమ్మ.

“నాకు రాలేదనుకో. మా ఆఫీసులో ఇద్దరి కొచ్చాయుత్తరాలు! రవణాశ్రం నుంచి!” అంటూ కోటువిప్పి వాంకీకి తగిలించాడు సీతప్ప.

ఆయననేది రావమ్మ కొక్కముక్క బోధ పళ్లేదు. “మీరనేదేవిటో నా కొక్కముక్క బోధ పళ్లేదు,” అన్నదావిడ. “రవణాశ్రవవేవిటి? ఉత్తరాలేవిటి?”

“ఎవరికీ పట్టనట్టారుకున్నారాయి రందరూ! ఆ రవణాశ్రం వాళ్లేలోక హితం కోరేవారు గనక, ఏవరోయ్, కొంపలంటుగుంటున్నాయి. జాగ్రత్తపడి ప్రాణాలురక్షించుకోండవటాని ఎరిగున్న

వారందరికీ పోష్టు ఖర్చులు భరించి రాస్తున్నారు: కరపత్రాలు పంపుతున్నారు: అంతకంటే వాళ్లుమాత్రం వేం చేయ గల్రా?” అన్నాడు సీతప్ప చొక్కా కూడా విప్పి జంఝం దువ్వకుంటూ.

రావమ్మకు జ్ఞానోదయమయింది.

“నేనొక విషయం మాట్లాడుతుంటే మీరు మరోటి మాట్లాడుతున్నారావుంది. మనకోడలి ప్రసవం గురించి నే మాట్లాడు తూంట!” అన్నదావిడ.

“ఏవిటేవిటి? ఇంతసేపాయి చెప్ప వేం? ఏం పిల్లవాడు పుట్టాట్ట?” అన్నాడు సీతప్ప. మిగతా విషయాలన్నీ మరిచి పోయి తాను తాత అయిన సంబరంలో ముణిగితేలుతూ.

“నేనీంతసేపూ ఆ మాటే చెబు తూంట. సుక్రారం నాడు—అంటే సరిహా వారం దాటి రెండు—”

“కనేరోజులేనూ: మనం మరిచే పోయాంగానీ: పేరెట్టడం దగ్గరే అసలు పేచీ. చంటాడికి నా పేరే పెట్టడం వోపద్ధ తనుకో. అయితే కొందరికి పట్టింపు— తాత బతికుండగా అదే పేరు పెట్టరాదనీ: ఏవిటో వెరి పట్టింపులు: అదలా వుంచి మన యింటి దేవుడు శ్రీరామచంద్ర మూర్తివారున్నారు: అవతల యేడు కొండలవాడుండనే వున్నాడాయిరి: ఏవన్నా తక్కువ దేవుడు గనకనా: అబ్బో, చెప్పనలవిగాని మహాత్ముమరి:—” అని సీతప్ప సోదిలో పడ్డాడు.

“మీరింకా పెరట్టారినే వున్నారు. అబ్బికి —”

“అయితే యేడుకొండల వాడితో అట్టే పేచీ లేదు. ముందు వెంకట అని చేర్చేస్తే అకడికి తప్పేను. మాటవరసకి వెంకట శ్రీరామచంద్రమూర్తి అని పెట్టావనుకో, ఇద్దరి దేవుళ్లా సమాధానపడిపోతారు, అంతగా అయితే వెంకట శ్రీ సీతారామచంద్రమూర్తి అంటే నా పేరూ కలిసొచ్చినట్టే అవుతుంది. తఖర్లేదు!”

“అబ్బికి ఆడపిల్ల!” అంది రావమ్మ సందుచూసుకుని.

“ఆడ—” సీతప్ప తెరిచిన నోరు మూయలేదు. ఆయన కట్టుకున్న ఏ గాలి యిళ్లో కుప్పన కూలిపోయాయి.

“ఎప్పుట్టా?”

“మొదటి సంతానం ఆడపిల్లవడం అదృష్టం. లక్ష్మి పుట్టింది,” అన్నది రావమ్మ.

“లక్ష్మి — అప్పుడే బారసాలా, నామ కరణపూ అంతా చేసే శారే విటి?” అన్నాడు.

“అబ్బే! కానుపొచ్చి ఆకిందటి సుక్రారవే గదూ. నిన్నటికి వారం! బారసాలా గట్రా ఎల్లండో ఆ మర్నాడో చేస్తారు.”

“అన్నట్టు నీకిదంతా ఎవరు చెప్పేరూ?” అన్నాడు సీతప్ప.

“అబ్బి ఉత్తరం రాకాడు. ఇస్తానుండండి.”

సీతప్ప ఉత్తరం చూసుకుని సంగతులన్నీ గ్రహించు కున్నాడు. తొమ్మిదో తారీఖు రాత్రి పదిగంటల నలభై రెండు నిమిషాలకి సీతారత్నం ఆడపిల్లను కన్నది. దుష్టనక్షత్రం కావటం చేత పెద్ద పెట్టున శాంతి, నవగ్రహ పూజా వగైరాలు చేయించాలి. నాలుగైదొందలు ఖర్చుంటుంది గనక సీతప్ప డబ్బు సేకరించి ఉత్తరం అందిన మూడోనాడు బయలుదేరి రావలెను. ఇంతే సంగతులు,

నాలుగైదొందలే? ఎక్కడి డబ్బూ హరించి పోతోందిగద!

“అసలే ఆడపిల్ల, ఆపైనవచ్చే శాంతి! ఖర్చులు మనం భరించాలట! ఎక్కడై నాకద్దా? ఎవరింట పురుడోసుకుంటే వారు ఖర్చుభరించడం సబువు. ఏవంటావు?”

“శాంతియే ఖర్చుమనవే భరించవలిసుంటుందేవోమరి,” అన్నది రావమ్మ అనుమానంగా.

“అసలు నువుండు. దీని వైనవంతా శాస్తులుగార్చుడిగి తెలుసుకొస్తాను. వాళ్ళ కేం దెలుసే, వెరిదానా? వొట్టి నాస్తి కులు! ఓ దేవుళ్ళేడు, ఓ దైవంలేడు! అలానే ఈ ప్రళయం విషయంకూడా కనుక్కొస్తా!” అన్నాడు సీతప్ప. నాస్తి కులే పెద్దశాంతి అవటాంటూంటే శాస్తులు

గారు యాగాలె చెయ్యాలంటాడేవోనని సీతప్పకు లోపల దడగానే ఉంది.

“ప్రళయవేదికండోయ్!” అన్నది రావమ్మ.

“సారిపోయింది! నువ్వింకా వినే లేదూ? నేనురాగానే దాన్నిగురించేగదూ చెప్తా! ప్రళయం వచ్చేస్తోందిట. నవగ్రహ కూటం. అంటే, తొమ్మిదిగ్రహాలున్నూ ఆ పశకంగా ఒక్కచోటచేరి ఊరుకుంటాయి. ఇంక అడిగావూ, భూకంపాలేవిటి, అగ్ని పర్వతాలు బద్దలు కావడవేవిటి, పిడుగులు పడిపోడవేవిటి, అంతలేసి మేడలు గభాల్నుకూలిపోడవేవిటి, నదులు సముద్రాలు పొంగేసి భూమినిముంచెయ్యడవేవిటి — సర్వనాశనమనుకో! ఒక్కప్రాణి మిగల్గు! సూరీడు కనిపించట్ట! ఎటో వెళ్లిపోయి దా కుక్కంటాడు. సూర్య చంద్రులు గతులు తప్పడవంటే ఇదేనూ. నవగ్రహకూటవంటే మాటలా! అబ్బో!”

“అయితే మరి మీ ఆఫీసో?” అన్నది రావమ్మ అంతా విని.

“ఫరవాలేదు, అంతప్పురావన్నట్టు, ఓ చెంపని ప్రళయం వచ్చేసి సర్వనాశన వైపోతుంటే ఇంకా ఆఫీసేవిటి, వెర్రి దానా?”

“ఈ ప్రళయం ఎప్పుడొస్తుందిటా?”

“ఎప్పుడోనా? పైమాసం నాలుగైదు తేదీల్లోనే. మద్రాసు మీదికి వెయ్యి నిలువుల నీరాచ్చి ఇరవై నాలుఘంటల సేపు తియ్యకుండా ఉండిపోతుందట!”

రావమ్మ ఆశ్చర్యంతో బుగ్గలు నొక్కుకుని, “ఈ ఉపద్రం తప్పే దారే లేదా?” అని అడిగింది.

“ఎందుకు తప్పదూ? చాలామంది ప్రయాణపు ఏర్పాట్లు చేసేస్తున్నారు. మా ఆఫీసులో సహాయుడికి పైగా ముందుగానే నెలవు దరఖాస్తులు పెట్టేశారు. జలప్రళయం తీసిపోయాకవస్తారు. మద్రాసు పట్టణవంతా మళ్ళికట్టుకోవాలి.”

రావమ్మకు గొప్ప ఆలోచనవచ్చింది. “అప్పుడు మనంకూడా ఎక్కడో ఇంత స్థలం కొని ఇల్లుకట్టేస్తాం. అదెకింద ఎంతడబ్బూ నాశనవైపోతోంది.” అన్నది.

“భేషుగ్గ చెప్పావు!” అన్నాడు సీతప్ప.

2

సీతప్ప భయపడినంతా అయింది. శాస్తులుగారు పిల్లజననకాలం చూస్తూనే చక్రంవేసేసి, “ఎబ్బే, చాలా పాడు నక్షత్రం. ఇటూ అటూకూడా అందరికీ చెరువు,” అన్నాడు.

సీతప్పకు దడపుట్టింది. తన కనలే రోజులు బాగులేవు. ఎందుకోమరి ఆ శ్రీరామచంద్రమూర్తివారు తన నిలా పరీక్షిస్తున్నాడు.

“శాంతీ గట్రా చేయిస్తే అశుభం తొలగదంటారా శాస్తులుగారూ?” అన్నాడు సీతప్ప.

“మీరింకా పెరట్టారినే వున్నారు. అబ్బికి —”

“అయితే యేడుకొండల వాడితో అట్టే పేచీ లేదు. ముందు వెంకట అని చేర్చేస్తే అతడికి తప్పేస్తూ. మాటవరసకి వెంకట శ్రీరామచంద్రమూర్తి అని పెట్టావనుకో, ఇద్దరి దేవుళ్ళూ సమాధానపడి పోతారు, అంతగా అయితే వెంకట శ్రీ సీతారామచంద్రమూర్తి అంటే నా పేరూ కలిసొచ్చినట్టే అవుతుంది. తఖర్లేదు!”

“అబ్బికి ఆడపిల్ల!” అంది రావమ్మ సందుచూసుకుని.

“ఆడ—” సీతప్ప తెరిచిన నోరు మూయలేదు. ఆయన కట్టుకున్న ఏ గాలి యిళ్లో కుప్పన కూలిపోయాయి.

“ఎప్పట్టా?”

“మొదటి సంతానం ఆడపిల్లవడం అదృష్టం. లక్ష్మి వుట్టింది,” అన్నది రావమ్మ.

“లక్ష్మి — అప్పుడే బారసాలా, నామ కరణవూ అంతా చేసే శారే విటి?” అన్నాడు.

“అబ్బే! కానుపొచ్చి ఆకిందటి సుక్రారవే గదూ. నిన్నటికి వారం! బారసాలా గట్రా ఎల్లండో ఆ మర్నాడో చేస్తారు.”

“అన్నట్టు నీ కిదం తా ఎవరు చెప్పేరూ?” అన్నాడు సీతప్ప.

“అబ్బి ఉత్తరం రాకాడు. ఇస్తానుండండి.”

సీతప్ప ఉత్తరం చూసుకుని సంగతులన్నీ గ్రహించు కున్నాడు. తొమ్మిదో తారీఖు రాత్రి పదిగంటల నలభై రెండు నిమిషాలకి సీతారత్నం ఆడపిల్లను కన్నది. దుష్టనక్షత్రం కావటం చేత పెద్ద పెట్టున శాంతి, నవగ్రహ పూజా వగైరాలు చేయించాలి. నాలుగైదొందలు ఖర్చుంటుంది గనక సీతప్ప డబ్బు సేకరించి ఉత్తరం అందిన మూడోనాడు బయలుదేరి రావలెను. ఇంతే సంగతులు,

నాలుగైదొందలే? ఎక్కడి డబ్బూ హరించి పోతోందిగద!

“అసలే ఆడపిల్ల, ఆపైనవచ్చే శాంతి: ఖర్చులు మనం భరించాలట! ఎక్కడై నాకద్దా? ఎవరింట పురుడోసుకుంటే వారు ఖర్చుభరించడం సబువు. ఏవంటావు?”

“శాంతికయే ఖర్చుమనవే భరించవలిసుంటుందేవోమరి,” అన్నది రావమ్మ అనుమానంగా.

“అసలు నువుండు. దీని వైనవంతా శాస్తులుగార్చుడిగి తెలుసుకొస్తాను. వాళ్ళ కేం దెలుసే, వెరిదానా? వొట్టి నాస్తి కులు! ఓ దేవుళ్ళేడు, ఓ దైవంలేడు! అలానే ఈ ప్రళయం విషయంకూడా కనుక్కొస్తా!” అన్నాడు సీతప్ప. నాస్తి కులే పెద్దశాంతి అవటాంటూంటే శాస్తులు

గారు యాగాలే చెయ్యాలంటాడేవోనని సీతప్పకు లోపల దడగానే ఉంది.

“ప్రళయవేదికందోయ్ !” అన్నది రావమ్మ.

“సారిపోయింది : నువ్వింకా వినే లేదూ ? నేనురాగానే దాన్నిగురించేగదూ చెప్తా! ప్రళయం వచ్చేస్తోందిట. నవగ్రహ కూటం. అంటే, తొమ్మిదిగ్రహాలున్నూ ఆ పశంకగా ఒక్కచోటచేరి ఊరుకుంటాయి. ఇంక అడిగావూ, భూకంపాలేవిటి, అగ్ని పర్వతాలు బద్దలు కావడవేవిటి, పిడుగులు వడిపోడవేవిటి. అంతలేసి మేడలు గల్గిపోతూలిపోడవేవిటి. నదులు సముద్రాలు పొంగేసి భూమినిముంచెయ్యడవేవిటి — సర్వనాశనమనుకో! ఒక్కప్రాణి మిగిలు : సూరీడు కనిపించట్ట! ఎటో వెళ్లిపోయి దా కుంటాడు. సూర్య చంద్రులు గతులు తప్పడవంటే ఇదేనూ. నవగ్రహకూటవంటే మాటలా! అబ్బో!”

“అయితే మరి మీ ఆఫీసో?” అన్నది రావమ్మ అంతా విని.

“ఫరవాలేదు, అంతప్పరావన్నట్టు, ఓ చెంపని ప్రళయం వచ్చేసి సర్వనాశన వైపోతుంటే ఇంకా ఆఫీసేవిటే, వెర్రి దానా ?”

“ఈ ప్రళయం ఎప్పుడొస్తుందిటా ?”

“ఎప్పుడోనా ? పైమాసం నాలుగైదు తేదీల్లోనే. మద్రాసు మీదికి వెయ్యి నిలువుల నీరొచ్చి ఇరవై నాలుగుంటల సేపు తియ్యకుండా ఉండిపోతుందట !”

రావమ్మ ఆశ్చర్యంతో బుగ్గలు నొక్కుకుని, “ఈ ఉపద్రం తప్పే దారే లేదా ?” అని అడిగింది.

“ఎందుకు తప్పదూ ? చాలామంది ప్రయాణపు ఏర్పాట్లు చేసేస్తున్నారు. మా ఆఫీసులో సహాయునికి పైగా ముందుగానే నెలవు దరఖాస్తులు పెట్టేశారు. జలప్రళయం తీసిపోయాకవస్తారు. మద్రాసు పట్టణవంతా మళ్ళికట్టుకోవాలి.”

రావమ్మకు గొప్ప ఆలోచనవచ్చింది.

“అప్పుడు మనకూడా ఎక్కడో ఇంత స్థలం కొని ఇల్లుకట్టేస్తాం. అద్దెకింద ఎంతడబ్బూ నాశనవైపోతోంది.” అన్నది.

“భేషుగ్గా చెప్పావు !” అన్నాడు సీతప్ప.

2

సీతప్ప భయపడినంతా అయింది. శాస్తులుగారు పిల్లజననకాలం చూస్తూనే చక్రంవేసేసి, “ఎబ్బే, చాలా పాడు నక్షత్రం. ఇటూ అటూకూడా అందరికీ చెరువు,” అన్నాడు.

సీతప్పకు దడపుట్టింది. తన కనలే రోజులు బాగులేవు. ఎందుకోమరి ఆ శ్రీరామచంద్రమూర్తివారు తన నిలా పరీక్షిస్తున్నాడు.

“శాంతీ గత్రా చేయిస్తే అశుభం తొలగదంటారా శాస్తులుగారూ ?” అన్నాడు సీతప్ప.

శాస్తులుగారికి శషభిషలు పనికిరావు.

“అయ్యో, సీతప్పగారూ, నేనొక్కటే చెబుతాను వినండి. మంత్రాలతో చింత కాయలు రాలవన్నప్పుడు శాంతులతో గ్రహస్థి మారుతుందండీ? అలా మారే మాటుంటే ఇంక జ్యోతిషవెండుకూ తగరెట్టనా?” అని అడిగాడు.

“మరి శాంతులూ గట్రా చేస్తూనే ఉన్నాంగదా!” అన్నాడు సీతప్ప జిడ్డుగా.

“అదంతా మనమంచికోసం. మాట వరసకి చెబుతా. ఈ పిల్ల తాతగారి గండాన పుట్టించనుకోండి. తాతగారికి గండం తప్పటం ఎలానూ ఉండదు. కాని చచ్చాక ఆలోకంలో తాతగారికి దశలూ, విదశలూ కలిసొస్తాయి,” అన్నాడు శాస్తులుగారు.

“చచ్చాక దశలూ, విదశలూ ఏవిటి, శాస్తులుగారూ?” అన్నాడు సీతప్ప.

“అలానుకోకండి. ఒక దివ్యవైన మహాదశారంభంలో కొందరు చచ్చే పోతారు. కాని చచ్చాక అవతలి లోకంలో వారికా మహాదశ అద్భుతంగా యోగించి సుఖపడిపోతారు. చచ్చినంతమాత్రాన గ్రహాలు వదిలేస్తాయనుకున్నారు గావోను? పొరపాటు.”

“శాంతిచేసినా ఫలితం ఉండదన్నారూ? ఆలోకంలోగాని ఫలితం ఉంటుందా ఏమిటి?”

“ఫలితవంటే ఏవిటి? గ్రహాలు కష్టసుఖాలు తెచ్చిపెట్టగలవేగాని వాటికి

తట్టుకునే శక్తి మన్నోవుంది. గ్రహశాంతి చేస్తే మనం తట్టుకోగలుగుతాం. మాట వరసకి ఈ పిల్ల తాతగారికి ధననష్టం రాసిపెట్టుందనుకోండి. గ్రహశాంతి చేసినట్టుయితే అస్తంతా తుడుచిపెట్టుకుపోయినా ఖాతరు చెయ్యడు. ఒక్కచిటి కేసి ధనార్జనకు నడుంకట్టబయల్దేరతాడు.”

“తమరు చెప్పిందిప్పుడు నాకుబోధ పడింది. అయితే గ్రహశాంతి చెయ్యటవే మంచిదని తమనలహా? అలాగేచేద్దాం.” అంటూ సీతప్ప శాస్తులుగారిదగ్గర సెలవు పుచ్చుకున్నాడు.

ఇంటికి తిరిగొస్తూనే ఆయన రావమ్మతో, “శాస్తులుగారు పిల్లకిచక్ర వేసి అంతా విశదంగా చెప్పేశారు. పిల్ల పుట్టిన నక్షత్రం చెడ్డదేనూ. మనవాడి మావగారికి ఖాయంగా ప్రాణగండంః అస్తంతా కరారావుడై పోతుందిట. వెర్రె బ్రాహ్మణుడు, నాఖర్చుతో శాంతి జరుప మంటున్నాడు. అందువల్ల అతడికి ఒక్క పీసరు లాభవుండదు. శాంతిఖర్చులు మీరేభరించండి, ఎందుకు చెప్పానో చెప్పాను, అవటాని ఉత్తరంముక్క రాసేస్తాను,” అన్నాడు.

అనటవేవిటి, రాయటవేవిటి అంతా క్షణంలో అయిపోయింది. “చిత్తగించ వలెను” అని రాసి సీతప్ప, సంతకం పెట్టటానికిగాను కార్డుకు కొంచెంఎగువగా గాలిలో తనపేరు రాయడం రిహార్స్ చేస్తూండగా “శేషుపిన్ని” గారొచ్చారు.

“రండి, పిన్నిగారూ : విన్నారాగా ? మనవరాలు కలిగింది. శాంతిట ! హోవ శాంతీ, గ్రహశాంతీ అంటున్నారు. మా వారు శాస్తులు గారి నడిగొచ్చారు కూడానూ.” అని రావమ్మ గబగబా క్షణంలో అన్ని సంగతులు చెప్పేసింది.

ఆడంగులు మాట్లాడుతుంటే విని సీతప్ప ఎప్పుడూ అసూయపడేవాడు. వాళ్ళు ఎన్నో విషయములు ముచ్చి మూడు ముక్కల్లో చెప్పేస్తారు. తెలిగ్రాంకొట్టి నట్టేనూ : వాళ్ళకాటిక్కు తెలుసును. మనకి - అంటే మగాళ్ళకి - ఆసులువు తెలీదుమరి. ఒక్క చిన్న విషయంచెప్ప దానికే ఎంతో సేవవుతుంది. అప్పటికీ చెప్పేదిసరిగా చెప్పానారేదా అన్న అనుమానం అట్టే ఉండిపోతుంది. ఆడాళ్ళా : ఆమోమ : వేదవ్యాసుడాడదై ఉంటే భారత మంతా అయిదుపేజీల్లో రాసును. కాని దాన్నెవరూ చదవకేపోదురు. అదీ అసలు కీటుకు. తనభార్య శేషుపిన్నిగారికంతా చెప్పిందేగాని ఆవిడ తెలుసుకోవలసిన ఆసులు విషయం చెప్పనేలేదు.

“అసలు సంగతి నేనరటిపండులా వాలించిపెడతాను వినండి, పిన్నిగారూ : నక్షత్రవైతే చెడ్డదేనూ. చెడ్డనక్షత్ర పన్నాక శాంతి గట్రా చేసుకోకవీలేదాయిరి. ఏవంటారు ? మీరేచెప్పండి. శాస్త్ర రీత్యానున్నూ, ఈ శాంతిగట్రా మన మంచికేగాని దీనివల్ల గ్రహగతులు మారేది లేదుగదా. ఎవరో మహాపతి

వ్రతలు - అదే నా ఏద్యాపరయంగంలోనో : కలియుగంలో మట్టుక్కాదు ! - సూర్యవంద్రాదుల్ని నిలవేశారుగాని, ఈ కాలంలో మనతరవా ? అయితే ఈ శాంతిగట్రా ఎవరిమంచికీ అన్న ప్రశ్నోస్తుందిగదా మరి. గ్రహ వీక్షణంవల్ల ఎవరికి చెరువుంటే వారే గద శాంతి చేసుకోవాలి : ఇప్పుడీ సందర్భంలో శాంతిచేసుకునే పూచీ అంతానున్నూ మా వియ్యంకుడు గారిమీదే పడినట్టు శాస్తులు గారు స్పష్టంగా చెబుతున్నారు,” అన్నాడు సీతప్ప.

పిన్నిగారసాధ్యురాలు : సిద్ధాంతిగారి కోడలా, మరొకటా : తక్కిమని, “మాతా మహస్థానానికీ చెరువని శాస్తులుగారు చెప్పారందురూ !” అనేసింది.

సీతప్ప మొహం శీతాకాలంలో కొబ్బరి నూనెలా పేరుకు పోయింది. ఆయన ఒక్క గుటకేసి. “మాతామహ - తానూ - అంతయిదిగానున్నూ - తాతతా -” అన్నాడు.

“చెరువుపితామహస్థానానికో, మాతా మహస్థానానికో స్పష్టంగా తేల్చుకోవాలన్నారూ,” అన్నది శేషుపిన్ని.

సీతప్ప కొంచెం తెప్పరిల్లుకుని, “అదే వచ్చిపడింది. ఆ శాస్తులుగారేదీ స్పష్టంగా చెప్పలేదు. అసలు గ్రహశాంతేవిటి పొమ్మనటాన్నాడు కాసేపు. మరి కాసేపు శాంతిచేసుకోవడం మంచిదేనూ అన్నాడు. ఇంకా సేపు తాతగారికి చెరువన్నట్టే

చెప్పాడుమరి. పిల్ల—అంటే మాకోడలు—
పుట్టింది లగాయతూనున్నూ—నా ఉద్దేశం,
పెళ్ళయ్యాక కూడా—వారింటే ఉండి, అక్కడే
పురుడోసుకుని, అక్కడే అంతా గనక
గ్రహదోషం వారినే హెచ్చుగా బాధిస్తుంది
గదా అని—” అంటూ నీళ్ళు నవలీచాడు.

“నువ్వు మాత్రం తాతవు కాదుటయ్యా,
వెర్రిబ్రాహ్మణాడా?” అనేసింది శేషుపిన్ని.
“బారసాల ఆవులెల్లండనా అన్నారు?
నిజేవంగవెళ్లి శాంతిచేసేసుకోండి. మెడ
మీద తలున్నవాడెవడూ శాంతి వద్దండు!”

శేషుపిన్నిగారు చాలా సేపు కూచుని
దుష్టనక్షత్రాల ప్రభావమూ, దుష్ట గ్రహాల
ప్రభావమూ గురించి ఎన్నో ఉదా
హరణలు చెప్పింది. సీతప్ప ఒక చెవితో
అదంతా వింటూనే ఇంకో చెవితో
కర్తవ్యం ఏమిటిగదా అని తీవ్రంగా ఆలో
చిస్తున్నాడు.

— ఆ పిల్ల నవర్తాడిన నక్షత్రం
మహా చెడ్డది. వైధవ్యయోగవని మా
మావగారప్పడే చెప్పేశారు. శాంతి భారీ
ఎత్తున జరిపారు. వారికేం? మహారాజులు,
లజ్జికికార్లు. తరువాత గర్భాదానానికి
ముహూర్తం కూడా నిర్ణయించారు.
ఎల్లండి గర్భాదానవనగా పిల్ల మొగడు
కాస్తా చచ్చి ఊరుకున్నాడు. ఆ మరుస
చేడు దాని మేనమావ కూతురు అదే
నక్షత్రాన రజస్వల అయింది. శాంతి
చేశారు. నక్షత్ర జపం చేయించారు.
గర్భాదానం కాకుండానే దాని మొగుడూ

పోయాడు...ఇప్పుడు మీ మనవడు పుట్టిన
నక్షత్రానే ఆ కోదండరావయ్యగారి
రెండో కోడలు కూడా ప్రసవించింది,
బిడ్డకు ఆరునెల్లు నిండకుండానే కోదండ
రావయ్యగారి ఇల్లూ, పొలాలు తుడిచి
పెట్టుకు పోయాయి. మరో ఆరు నెల్లకి
కోదండ రావయ్యగారి కే కాలం తీరి
పోయింది...”

ఇలాటి దాఖలాలన్నీ వింటున్నకొద్దీ
సీతప్పకూ, రావమ్మకూ కూడా గుండె
బెదురు హెచ్చిపోసాగింది. శేషుపిన్ని
గారు వస్తానం జెప్పి లేచి వీధి గుమ్మం
కూడా దాటిందో లేదో, రావమ్మ, “ఏవవ
నీండి గాక, ఎంత ఖర్చవనీండి గాక,
శాంతి యథావిధిగా జరిగి తీరవలసిందే!”
అన్నది.

“నాకూ అలానే అనిపించింది స్త్రీ.
నే నింకా దూరవాలోచించాను. నక్షత్రాలే
ఎంత చెడ్డవో విన్నాం గదా. నక్షత్రాల
కన్న గ్రహాలు బలవత్తరవైన వాయెను.
చెడ్డ నక్షత్రవంటే, ఆ నక్షత్రాన
సవర్తాడ్డవో, పురుడు రావడవో జరిగితే
ఆ ఒక్క మనిషికి మాత్రవే చెరుపు;
తతిమ్మా మనుషులంతా సుఖంగానే
వుంటారు. గ్రహాలలాక్కాదే. అవి నక్ష
త్రాల్లాగా ఉన్నవోటుండక ముందుకీ
ఒక్కొప్పుడు వెనక్కి నడుస్తూంటాయిట.
అవి రాగూడని చోటి కొచ్చాయో యావ
న్మందికీ చెరుపే. వీడూ వాడూ అన్న
విచక్షణ వుండదు. ఓః, భూకంపాలేవీటి,

సముద్రాలుపోంగి పడవలు మునిగిపోవడ వేవిటి, పడవల్లో వాళ్ళు అలో లక్షణా అంటూ తెప్పకొయ్యలూ, తెరచాపలూ పట్టుకొని సముద్రంలోపడి, దారీ తెన్నూ తెలికుండానున్నూ కొట్టుకు పోవడ వేవిటి, ఇల్లు ఉన్న పళంగా గభాలన్నీ కూలిపోయి ఇంటిల్లిపాదీ దానడుగున నలిగి చచ్చి పోవడ వేవిటి, ఎన్నయినా భయోత్పాతాలు జరుగుతాయి. వచ్చే మాసం రాబోయే నవ గ్రహ కూటం వుంది చూడూ. ఎన్నడూ కనీ దిననిది. ఉత్తినే రైళ్ళుపడి పోవడాలూ, ఇళ్లు కూలిపోవడాలూ. తుఫానూ వచ్చి వేలాది జననష్టం కలుగు తోంది గదా, ఈ నవగ్రహ కూటవెలా వుండబోతుందో వూహించుకో! ఆసలే బిడ్డకలిగిన నక్షత్రం శాంతి నక్షత్ర వంటున్నారాయరి. మనం పట్నానికి నలభై మైళ్ళలోవున ఉండడం ప్రమాదం. మనం బారసాలకు పోదాం. పోయి, ఈ గ్రహకూటం దాటి పోయిందాకా అక్కడే ఉండిపోదాం. రాకరాకొచ్చావని వియ్యాలవారు సంతోషిస్తారు. సోవిదేవి సంగతి చెప్పే అక్కర్లేదు. ఒకపూట వియ్యాల వారింటా, ఓ పూట సోవిదే వింటా, ఓ పూట వారింటా, ఓ పూట వీరింటా - మంచి అలోచనే చేశానని నువ్వొప్పుకు తీరాలి!”

“మీరాలోచన చెయ్యడవూ, అది మంచిది కాకపోవడవూనా?” అన్నది రావమ్మ ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుతూ.

“వచ్చేశాం!” అన్నాడు సీతప్ప వియ్యాల వారింట అడుగు పెడుతూనే.

“ఎందుకూ?” అన్నాడు సత్యం మావగారు సీతాపతి గారు.

“ఇవాళేగదూ బారసాలా, శాంతి గట్రా -?” అన్నాడు సీతప్ప బిత్తర పోయి.

“శాంతి వద్దన్నారుగా? ఆ ప్రయత్న వే మానుకున్నాం” అన్నాడు సీతాపతి.

“ప్రయత్న వే మానుకున్నారా? చెడ్డ నక్షత్రవన్నారు?” అని సీతప్ప అడిగాడు.

“మాకు నక్షత్రాల పట్టింపులూ అవీ లేవు. మాదంతా బ్రహ్మసమాజం పద్ధతి గదూ? మీరే మూఢత్వం కొద్దీ అలాటివి జరిపించి తీరాలంటా రేమోనని ఓ కార్డు ముక్క రాసి పడేశాను. మీ జవాబు చూడగా మీ కవేవీ పట్టనట్టు కనబడింది. మరీ మంచిది లెమ్మనుకున్నాం.”

సీతప్పగుండెల్లో ప్రళయం ఆరంభ మయింది. పరిస్థితి ఇలా విషమించి పోయిందని సీతప్ప కల్లోగూడా ఊహించలేదు. బ్రాహ్మలు చెప్పేదాని కన్న దానాలూ అవీ మరోసయాపైసా హెచ్చుగానే ఇద్దావటాని బాంకీలోంచి ఆరువందలుతీసి భార్యను వెంటబెట్టుకుని చక్కావచ్చాడు. కాని ఏం ప్రయోజనం శాంతిలేదు సరేగదా. బారసాలా, నామ

కరణవూలేడు; గుమ్మాలకి పసుపు కుంకారేవు. అధమం ఓమావిడిమండైనా కట్టారుగాదు: ఇది నా స్తికత్వమనుకోవాలో, పచ్చి కమ్యూనిజ్ మనుకోవాలో సీతప్పకి బోధపడింది కాదు. చాలా కాలంగా తనని ఏదో దుష్టగ్రహం వేపుకు తింటుందన్న అనుమానం మరింతరూఢి అయింది. ఏం చెయ్యబోయినా పొద్దెదు రవుతుంటే ఎలా యాడవడం ?

“పోనీ ఇప్పుడు శాంతికి ఏర్పాట్లు చేస్తేనో ?” అన్నాడు సీతప్ప.

“మీకు సాధ్యవయేట్టుంటే మహారాజులా చేయించండి. వ్యవధిలేకుండా ఏర్పాట్లుచూడడం నావల్ల ఆయేపనిగాదు. అయినామీరు మీ ఆలోచన మళ్ళీ ఎందుకు మార్చేసుకున్నారో నా కర్తవ్యం వకుండా వుంది.” అన్నాడు సీతాపతి.

సీతప్ప ఒక్కగుటక వేసి ఊరు కున్నాడు. ఏడవదానికీ, ఏం చెయ్యడానికీ ఆయనకుపాలుబోకుండా పచ్చికూచుంది..

రావమ్మను చూస్తూనే ఇంటిఆడవాళ్ళు, “వచ్చారా ? రావసుకున్నావే ?” అన్నారు. సీతారత్నం అత్తగారిని పలకరించనైనా లేదు. బాలింతరాలంటే ఎంతో కళగా, నవనవలాడుతుండాలి, ఏకళా లేదు. స్నానవయిందిగాబోలు, జుట్టుకు ధూపం వేసుకుంటోంది.

రావమ్మగారు, “మనవరాలేదీ ? నాక్కూడాచూపరూ ?” అన్నదాకా ఎవరూ కదలేదు.

“శాంతం చే మాకు నమ్మకం లేదన్నారు. నావకరణవైనా చేసుకోవడం లేదే ?” అన్నది రావమ్మ.

“అది పుట్టకముందే అడపిల్ల అవుతుందనిమానరసుచెప్పేశాడు.దానికి ఆవా అని పేరెట్టేశాడుకూడాను,” అన్నారు వాళ్ళు.

“బొడ్డాడనిపిల్లకి అవ్వని ఎవరేనా పేరెట్టుకుంటారా ?” అన్నది రావమ్మ విస్తుపోయి, చెయ్యితిప్పి గడ్డకింద నపోర్టుపెట్టుకుంటూ.

“అవ్వకాదు. అనాగార్దనరు - మా అన్నకి అభిమాన హాలీవుడ్ తార. చాలా అందంగా ఉంటుంది. ఎన్నోలక్షలమంది ఆవిడకి రోజూ ప్రేమలేఖలురాస్తూంటార్ల. ఉన్న మొగుణ్ణి వదిలేసి మమల్ని పెళ్ళి చేసుకోమని కోటీశ్వరులు అడుగుతుంటార్ల!” అని సీతారత్నం అత్తగారికి వివరించిచెప్పింది.

రావమ్మకు వాంతి అయినంతవని అయింది. అలాంటిమనిషిపేరా బిడ్డకి పెట్టుకునేది ? ఏ పతివ్రతపేరో, దేవుడి పేరో పెట్టుకోక :

ఆమెక్కడ ముళ్ళమీద ఉన్నట్టుండి ఎదుగారువున్న సోవిదేవిని చూడటాని కెళ్ళింది.

తల్లినిచూడగానే సోవిదేవి మొగం విప్పారంది.

“వచ్చావా, అమ్మా ? నాన్నకూడా వచ్చాడా? మీర్రావడంలేదని చెప్పారూ.

సరేగాని శాంతి వొద్దాన్నారటే విటి? ఎక్కడేనాకద్దా? అంత పాడునక్షత్ర మన్నప్పుడు శాంతిచేసుకోరూ? నాన్న ఇలాగంటాడని నేను కల్లోక్కుడా అనుకో లేదున్నీ!” అన్నది సోవిదేవి.

“దానికంతా వుంది లే; ఆయన శాంతొద్దనిరాయలేదు. అలా ఒక్కనాటికి రాయరు. శాంతిఖర్చులు అయిందొంద లవుతాయి అచ్చుకోమంటే, అంతడబ్బు లేదు, కొంతమీరుకూడ భరించం డవ టాని రాసుంటారు. పోనీగాని చిత్తుగా దేడి? అల్లుడుగారు కులాసాయేగదా? పార్వతికి మళ్ళీ యేవైనా—?”

“ఏంలేదు. పాపం ఆవిడికి సంతాన రేఖఉన్నట్టు కనబడదు,” అంటూ సోవిదేవి నిట్టూర్చింది. అంతలోనే గొంతుమార్చి, “చిత్తుగాడు బడికెళ్ళి పోయాడు, వాడింటో క్షణంవుండడు. ఊరంతా వాడికి నేస్తాలేనూ!” అన్నది.

“వాడి దారేవేరు!” అన్నదితల్లి.

వాళ్ళు మాట్లాడు కుంటూండగానే సీతప్పవచ్చాడు.

సీతాపతివాళ్ళింటిలోవాళ్ళంతా అదో రకం మనుషులనీ, సత్యాన్ని ఏవంత మర్యాదగా చూట్టంలేదనీ, వాడస్త మానమూ ఆ ప్రెస్సులుకాడుండి అడవా చాకిరీ చేస్తున్నాడనీ; రాత్రిబవళ్ళు విధి విరామవు వుండడంలేదనీ సోవిదేవితల్లి దండ్రులతో మాటసందర్భంగా అన్నది.

కాని సీతప్ప అదంతా కొట్టవతల పారేశాడు.

“వాడిప్పుడు వాళ్ళలో మనిషేనూ. అలాటప్పుడు మర్యాదేవిటి? ఆత్మీయతా, అప్యాయతా ముఖ్యంగానీ! పనంటావూ? సొంతపనేగదూ? మనపని మనం చూసు కోకపోతే మరెవరు చూస్తారూ? ఇంకో గమ్మత్తుచూశావూ? మనవాడలా అహో రాత్రులు, అన్నాహారాలులేక, ఎండనక, వాననక, చెమటోడ్చి పరిశ్రమించడంవల్ల అత్తవారికి వాడంటే వల్లమాలిన అధి మానవు అదీ పుట్టుకొస్తుంది. వాడోపూట ఖాయిలాపడ్డాడనుకో, చెయ్యివిరిగినట్లయి పోతుంది. ఏవిటనుకున్నా వేవిటోనూ!... ఆ సంగతివదిలేయ్! ఇప్పుడనలు ఉపద్రం పట్టానికొచ్చింది. ను వ్యినేవుంటావు. పేద్ద ఉప్పెనొచ్చేసి పట్నం చుట్టారా నున్నూ ముప్పై నలభై మైళ్ళ మేర ముంచెత్తేస్తుందిట. వెయ్యినిలువుల నీరు ఇరవై నాలుఘంటల పాటలా నిలిచిఉండి పోతుందిట. ఇళ్ళు కూలిపోవడవేవిటి, ఊపిరాడక మనుషులు చచ్చిపోవడవేవిటి అడక్కుమరి! దారుణం!... వీళ్ళింకా తెలుసుకోకుండా ఉన్నారు. వెయ్యినిలు వుల ఉప్పునీరొచ్చేస్తే గరిక్కుడా చచ్చారుకుంటుంది. పట్నం చుట్టూ ముప్పై మైళ్ళ మేర యెడారైపోతుందంటే నమ్ము... ఇంకో గమ్మత్తుచూశావూ? ఆ యెడారి గజం పావలాకిమ్మన్నా ఇచ్చే స్తారు. ఓ రెండెకరాలుకొని ధరలు పెరి

గాక ఇళ్ళస్తలాలకింద అమ్మేద్దావవటాని అమ్మ ఆలోచనచేసింది. అలాగే చేద్దాం గాని ముందు ఈ ప్రళయంనుంచి ప్రాణాలతో బయటపడనీ అన్నా. పారిపోయొచ్చేకావాలే నమ్మతే !”

సోవిదేవికి ఒక్కటే అనుమానం వచ్చింది.

“ఈ జల ప్రళయం గురించి ఇక్కడ కూడా తెగచెప్పకుంటున్నారు. కాని వెయ్యడుగుల నీరొస్తుందని మాత్రమే అంటున్నారే ?” అన్నదామె.

“వెయ్యడుగులూ ? ఇంకానయం : వెయ్యడుగులయితే చెప్పకోడందేనికి ? వెయ్యి నిలుపులు !” అన్నాడు సీతప్ప కళ్ళు పెద్దవిచేసి. ఆయనకు ఎక్కడలేని కవిత్యమూ పుట్టుకొచ్చేసింది. జరిగిన సంఘటనలు కళ్ళారాచూసినవాడు వర్షించిన విధంగా ఆయన జరగబోయే జలప్రళయ భీభత్వాన్ని కూతురికి వర్షించిచెప్పాడు.

మాటల సందడిలో సీతప్పకి కాలం ఎలా గడిచింది తెలియలేదు. “గనకనున్నూ, మేంజేసిన ఆలోచన ఏవిటంటే నున్నూ, ఎలాగో ఇల్లకదిలి రానేవచ్చే శావా, చెప్పల్లో ప్రయాణం బెట్టుకుని వస్తే అటు వియ్యాలవారూ ఒప్పరు, మీ ఆయన ఒప్పడు. ఇదేవిటి ? ఇప్పుడొచ్చి ఇప్పుడే వెళ్ళిపోవడవా, వల్లగాదవటంటారు రప్పవిడిచి మరొహటుండబోదు. అంచేతను మరొనాలోజులక్కడా, సరదాగా ఉండిపోయి, యేకంగా జల

ప్రళయం తీకాక తిరిగిపోవడానికి నిశ్చయించుకు చక్కావచ్చాం - చెప్పొద్దూ ? నెలోజులు సెలవడిగీశాను. నే సెలవు తీసుకుని ఏళ్ళయిందంటే నమ్ము. మా ఆఫీసులో మిగిలిన వాళ్ళంతా తద్దినాలనీ, ఊరికెళ్ళాలనీ, అక్కరొచ్చిందనీ చీటికీ మాటికీ సెలవుచీట్లు పంపిస్తూంటారు. నేనలా ఎన్నడూ చెయ్యను. ఎందుకడ గాలి, ఎందుకు లేదనిపించుకోవాలి ? శరీరం అమ్ముకున్నాక పనిచెయ్యవలసిందే. పనంటే పనేనూ ! రోడ్లో తలదూర్చి రోకటి పోటుకు జంకితే ఎలా ? ఎన్నడూ సెలవడిగి యెరుగనేవో అడగనే గ్రాంటు చేసి పారేశారు. చక్కావచ్చాం. రాకరా కొచ్చి నాలోజులైనా కళ్ళెదుటుండకుండా కట్టుదిట్టవై చురీ వచ్చావనుకో !” అని సీతప్ప అంటుండగా ఫ్యార్వరీలు కూశాయి.

“అమ్మయ్యా ! అప్పుడే పన్నెండే ? ఏవేవ్, వేగిరం, వేగిరం ! అవతల పెద్ద మనుషులు మనకోసం ఆపోశన పట్టుకుండా కనిపెట్టుక్కూచునుంటారు. పద, పద !” అని సీతప్ప భార్యను తొందరచేశాడు.

కానిసీతాపతిగారింట్లో భోజనాలెప్పుడో అయిపోయాయి. ఆ సంగతి తెలిక సీతప్ప తన వియ్యంకుణ్ణిచూసి, “ఈ బ్రాహ్మడింకా భోజనం చేసేయత్నంలో లేదేవిటి చెప్పా ?” అనుకున్నాడు.

రావమ్మని వియ్యపరాలు మాత్రం, “మీ సోవిదేవిగారింట ఈపూట వంటకాలేవిటో ?” అనడిగింది.

“తేలిదున్నండీ. ఆడిగాను కాను.”
అన్నది రావమ్మగారు.

“మీరింకా భోజనాలే చెయ్యలేదూ? ఎంతకీ రాకపోతే అక్కడే ధోంచేశారనుకున్నాం.”

కడిగిన వంటిల్లో చితచితలాడుతోంది. వంటకాలు వప్పచల్లారిపోయాయి. సీతప్ప నాలుగు మెతుకులు నోట వేసుకున్నానని పించాడేగాని ముద్దదిగడం చాలాకష్టమై పోయింది. రావమ్మగారు తినొచ్చేసరికి కూరమిగల్గేదు. మజ్జిగ గట్టిగా రెండు చెంచాలు మిగిలింది.

ఆ పుణ్యదంపతులు భుక్తాయాసంలేని భోజనంచేసి బయటి అరుగుమీద చేరారు ‘కాస్సేపు నడుం వాలుస్తారాయేవీటి?’. అన్నవారుగాని, ఓ మంచంవేసి మర్యాద చేసినవారుగాని లేరు.

‘తప్పుపట్టడానిక్కాదుగాని, వీరి మాటతీరూ మర్యాదతీరూ అదోమోస్తరు సుమండీ! ఇప్పుడేం? అబ్బిపెళ్ళినాడే ఈ సంగతి గమనించా,’ అన్నది రావమ్మ.

“నేనొక్కటే చెబుతున్నాచూడూ. మనం అలాటివేవీ పెట్టుకోగూడదు. మన సంగతి చంద్రమతీ హరిశ్చంద్రులవంతు అయింది. ఇల్లావాకిలీ విడిచివచ్చేశాం. మనచూరుకింద మనం నిలబడే యోగ్యత లేకుండా చేసేశాయి నవగ్రహాలు. నవ

గ్రహ జవహుగట్రా అవుతుందిగదా అనుకుంటే ఇక్కడ అసలుకాంతే జరగలేదు. అంచేత మనని ఈ గ్రహాలు ఓపట్టాన వదిలిపెట్టవు. మనవా. ఇవాళొచ్చి రేపెళ్ళి పోతున్నవాళ్ళం కాకపోతిండి. ప్రళయం జరిగిపోయి, కలియుగం ముగిసి మళ్ళా కృతయుగం ఆరంభమయే వరకూనున్నా ఇక్కడే ఉండిపోతున్నా అలాటప్పుడు మాటలనీ, మర్యాదలనీ పెట్టుకూర్చుంటే అవుతుందా? కలిపీడితులైన నలదమయంతులను ఆ మహారణ్యంలో ఎవరు మర్యాద చేశారు? ఏవిదో! మనం వారి కన్న లక్షరెట్లు నయమనుకో-లక్షరెట్లు!” అన్నాడు సీతప్ప తలకింద చెయ్యి పెట్టుకుని పడుకుంటూను.

రావమ్మ మాత్రం గోడకి చేరగిలబడి కూచుని, “ఇదేం ప్రయాణం! ఇదేంకథ కోడలు నీళ్ళాడింది. చంటిబిడ్డను చేతిలో పెట్టి ముచ్చటలు పలికినవాళ్ళులేరు. కొడుకింతవరకు కంటికే కనిపించలేదు. ఎప్పుడనగా వెళ్ళాడో, ఎక్కడ అన్నం తిన్నాడో? బారసాలలేదు, పాడూలేదు. నిన్నంటే నిన్నపుట్టిన బిడ్డకి అవ్వఅని పేరెట్టారట! చూడగా అంతా కలలాఉంది గాని నిజంలాగాలేదు... గోదావరి నీరు పట్నం నీరులా క్కాదు. ఆనది కరకరలాడుతుందిగాబోయి...” అనుకుంటూ కూచునే కుసుకులు పడింది.

